

УДК 504.05

Секція: Правові аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності

І.Бугайчук

М. Я. Купчак

старший викладач кафедри права та менеджменту

у сфері цивільного захисту

м. Львів, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Екологічні проблеми спричиняють небезпеку існування людини на усіх рівнях починаючи від локального і закінчуючи глобальним. Такі проблеми для України постають достатньо гостро, серед яких має місце сильна концентрація небезпечних виробництв, неефективне використання природних ресурсів, недостатня забезпеченість виробничих та контролюючих структур кваліфікованими фахівцями у вказаній галузі [2].

Екологічна безпека розглядається як такий стан навколишнього природного середовища, при якому відбувається попередження погіршення екологічної обстановки та усунення небезпеки для життя і здоров'я людей [1].

Відповідно до Декларації про державний суверенітет Україна самостійно встановлює порядок організації охорони природи на своїй території та порядок використання природних ресурсів.

Екологічну безпеку можна поділити на декілька видів:

- залежно від територіальних показників;
- залежно від способів забезпечення;
- залежно від об'єкта захисту.

Складовими екологічної безпеки є: екологічний аудит, моніторинг, прогноз розвитку екологічної ситуації, екологічний менеджмент тощо.

На екологічну безпеку, а опосередковано на життя та здоров'я людей посягає екологічна злочинність, яка характеризується в Україні постійним зростанням. Стаття 236 Кримінального кодексу України визначає кримінальну відповідальність за порушення правил екологічної безпеки. Під ними розуміється порушення порядку проведення екологічної експертизи, правил екологічної безпеки під час проектування, будівництва, введення в експлуатацію, реконструкції, експлуатації та ліквідації підприємств і споруд, пересувних засобів та інших об'єктів, при умові якщо це спричинило загибель людей, екологічне забруднення значних територій або інші тяжкі наслідки [3].

Наприклад, у Запоріжжі на рік на одну людину припадає більше 180 кг шкідливих відходів, у добу кожен житель Запоріжжя витрачає 228 л води, 40 % шкідливих викидів в атмосферу від автотранспорту, легкова машина при пробігові в 1000 км споживає стільки кисню, скільки за рік сім'я з 4 чоловік.

Факторами екологічної злочинності є: неблагополучна соціально-економічна ситуація в країні, недовіра громадян до державних органів і рухів, недосконалість зовнішньої політики, недостатній рівень в організації і забезпеченні митного контролю, недоліки в організації екологічного і правового виховання.

Отже, захист природи це не тільки завдання держави та місцевої громади, але й кожної людини.

Список літератури:

1. Андрейцев В. І. Право екологічної безпеки: Навчальний та науково-практичний посібник. – К.: Знання Прес, 2002. – С. 12, 22.
2. Шмандій В.М., Шмандій О.В. Екологічна безпека – одна з основних складових національної безпеки держави. // Екологічна безпека 1/2008 (1). - 9-15 с.
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III.